

פרוטוקול מס' 119

מישיבת ועדת העבודה
מיום ו' י"ט בשבט תשל"ח - 31.1.75. שעה 8.30.

נכחו:

<u>חברי הוועדה:</u>	
ש. ארבל - אלמוזלינו	חיו"ר
ד. אמיר	
י. ארידור	
מ. גז	
ל. דיציאן	
מ. ורטמן	
ה. דוידל	
י. יודין	
א. מויאל	
ח. שמעוני	
<u>מזמנים:</u>	
ג. ברנאי	מחלקת שירותי רווחה במשרד הקליטה.
ר. אור	היועצת המשפטית במשרד הקליטה.
י. באדי	מנהל ענף נפגעי עבודה במוסד לביטוח לאומי.
ש. קפיטקובסקי	עוזר ראשי למשנה למנכ"ל במוסד לביטוח לאומי.
מ. בוטון	סגן היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי.
א. שפירא	היועצת המשפטית בסוכנות היהודית.

מ"מ מזכיר הוועדה: ע. צוריאל.

ש. ז"ק.

השמה:

סד-היום: הסדר בדבר מתן תגמולים לאסירי ציון.

היו"ר - ש. ארבלי-אלמוזלינו:

פנתחת את הישיבה.
אנחנו נדון היום בהסדר למתן תגמולים לאסירי ציון. אנחנו סברנו שגמרנו את הדיון על ההסדר כבר לפני שנה, כלומר, עוד בשנת 1973. אחר-כך באו אלינו ואמרו שנפלו שיבושים, אחר-כך באו אלינו עם תיקונים נוספים. אמרנו שלא נדון בכל הדברים האלה וניתן להסדר לרוץ וכאשר יפוג תוקפו של ההסדר נדון בו מחדש וביסודיות. התענינתי בהסדר, כיון שהיו אנשים שאמרו שלא קיבלו שום דבר. אז נאמר לי שאי-אפשר להפעיל את ההסדר בגלל הניסוח חלקי. התחלנו להפעיל לחצים על שר הקליטה וחוא אמר שעובדים על החסכם ועתה אנחנו זוכים לנוסחה המונחת לפנינו. אנחנו רוצים לקוות שתסכם היום ואפשר יהיה להפעיל את החסכם ריטרואקטיבית מאותו תאריך שאישרנו.

י. ארידור:

בזמנו, כאשר דנו בחוק ביקשתי להוסיף את המלים "לפני קום המדינה" ואמרתי שהכוונה היא לאסיר ציון בין ישראל ובין מחוץ לישראל. גזבר הסוכנות אף הוא מצטרף לדעה זו ואני הגשתי ליושבת-ראש הוועדה מכתב שלו. (היו"ר - ש. ארבלי-אלמוזלינו: לא הגיע לידי שום מכתב). אני מציע שאנחנו נזמין את גזבר הסוכנות לחוות את דעתו. וזאת, כדי שלא ניתן יד ונתקן מלים אלו שנפלו מאיזו שהיא סיבה.

היו"ר - ש. ארבלי-אלמוזלינו:

אני לא קיבלתי שום מכתב מגזבר הסוכנות, אלא רק קיבלתי מכתב בהתייחסו של מר גויל בו הם מבקשים להפגש, ואני מוכנה להפגש עם כל אחד, אולי יש בפיחם איזו שהיא נקודת הצלה. היום יבואו נציגי הסוכנות ונשמע מה בפיחם ונדון על תוכן החסכם ועל השינויים שיש להכניס. לאחר מכן, אם יהיה צורך נזמין גם אחרים.

י. בארי:

ההסדר המונח לפנינו הוא ניסוח חדש של ההסדר הקודם. אני רוצה להודיע כאן שאם ההסדר הזה יאושר היום, אנחנו מוכנים להפעיל אותו כבר ביום א', כי נעשו כל הפעולות המכינות במטרה להבטיח פיצוי וקיום החסכם, גם לגבי אלה שנבצר ממשפחותיהם לקבל את הפיצוי וגם לגבי אלה שאינם נכיים.

החסכם מושתת על מספר עקרונות

כמו: זקמת רשות בסטאטוס של המוסד הקובע שהוא בן משפחה של זרוג מלכות; קביעת אחוזי נכות של התובע, על-ידי ועדת רופאים של המוסד לביטוח לאומי; מהו תגמולים על-ידי הסוכנות וקביעת ועדת לפי ההסדר הזה לקביעת זרגת הנכות שיהיו זכאים לכך.

אסיר ציון, נכה שדוגת נכותו

אינה פחותה מ-10% - זה לגבי קשיש, ומי שאינו קשיש שדרגת נכותו אינה פחותה מ-25% - הכל לפי סעיף 9. כלומר, המדובר הוא באסיר ציון-נכה. מי שאינו נכה ואינו קשיש, אינו נצרך, או בני משפחתו של אסיר ציון או עציר שנפטר במאסר, או במעצר עדי לציון שחלק מהסעיפים כאן נוסחו מחדש לשם הבהרה, ואפשר לומר שיש לי חלק בנקודה זו. הסעיפים נוסחו מחדש לאחר שראינו שאינם ברורים ועשויים לגרום לקשיים בהפעלתם היום-יומית ולא-הבנות. מכל מקום, ראינו שהיה מקום לשפר את החנאים. גם הסעיפים לגבי החולתו של החסכם לא היו מספיק טובים.

נקודה נוספת שרציתי לעמוד עליה היא

שהפעם איננו מסתמכים על בדיקת קשר סיבתי, וזהו ענין מהותי, כי אנחנו מתבססים יותר על הצהרתו של המבקש מאשר על הקמת מנגנון - דבר המקובל בחוק נכי הנאצים. הנכות נובעת מתנאי המאסר או המעצר. כאן אנחנו מתכוונים להסדר שיסמוך על הצהרתו, כי יש קשר בין זממלה או הפגימה הנובעת מתנאי המאסר או המעצר. לנו היה ברור שלדבר זה יש השפעה מסויימת על אחוזי הנכות שיהיו יותר טובים ממה שיכול היה להקבע קודם לכן. לדוגמה: אי-אפשר להפחית את אחוזי הנכות על יד שסבל ממנה האיש לפני המאסר או המעצר, אלא מתייחסים

י. בארי:

לדברים כפי שהם משתקפים בפגימה חנובעת מחנאי המאטר או המעצר והוא יקבל תגמולים. לפי החסדר הזה הם יבוטחו בבטוח רפואי. אנחנו מנהלים כרגע מו"מ עם קופ"ח על תנאי הביטוח שיאפשרו את הביטוח הרפואי ללא הגבלה, מפני אי-אפשר שהוא יקבל תגמולים רק על היד ולא על דבר אחר, כמו סכרה, כי קשה מאד להפריד בין הדברים. אנחנו מקווים שנוכל לתת להם ביטוח רפואי כללי. כאשר נדע דברים יותר מדויקים נוציא הוראות לגבי האנשים הזכאים לטיפול רפואי שאנחנו מבטחים אותם.

אני מציעה שאנחנו נקרא עכשיו

סעיף סעיף.

פה התעוררה השאלה לגבי אלה שחיו אסירים לפני קום המדינה.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

א. שפירא:

היו בנינו לבין משרד האוצר דינונים וסוכם שלא עוברים את

התקציב, והכל נעשה במסגרת התקציב שהוא די מוגבל. גם בזמנו היה לחץ להרחיב את ההסכם על מספר רב יותר של אנשים ולא יכולנו לעמוד בזה מבחינה תקציבית. ועובדה שזה החזיק מעמד 26 שנה שזהו טווח רחב, וכמו שכבר אמרו אנשי הביטוח הלאומי שרוב האנשים שיהיו זכאים לתגמולים מפני שזה קרה לפני קום המדינה מוצאים עבורם גימלאות במסגרת הביטוח הלאומי, כי הם אינם זכאים לתגמולים מהמת ההסכם, ניתנת להם קיצבת זיקנה הבאה להחליף את הביטוח הלאומי. כך שאלה לא אנשים שופלו מתחת לגשרים שמתים מרעב. כמה אסירי ציון יש לנו מלפני קום המדינה? התקציב שנועד לכך הוא 15 מיליון לירות רק לגבי קבוצת הנכים. (י. ארידור: בכמה זה יגדיל את התקציב? כי כשבאים ואומרים שהתקציב יגדל, צריך להגיד בכמה). איך תגדיר כמה אסירי מחתרות יש לנו מלפני קום המדינה? אחת יכול לשער במסגרת הקיימת, כאשר מכלול הזכויות הוא כל-כך רחב, אתה יודע כמה זה יכול לעלות? למה לא תיקח את אסירי המחתרות לפני קום המדינה?

ה. זינדל:

נראה לי שיש כאן כמה אי-הבנות. בדיון שהתקיים כאן לפני מספר חודשים כל חברי הוועדה היו בדעה שמוכרחים לכלול בחוק גם את אלה שנאסרו לפני קום המדינה בחו"ל וחגרו ארצה.

אזי, אי-אפשר לבוא ולהגיד שלא מתחשבים בכך מפני שהם ישבו בחו"ל. ישנה התחייבות מסויימת לגבי אנשי המחתרות כמו אנשי החגנה, אצ"ל ולח"י, ובעיקר, כאשר מספרם אינו משמעותי, ברור שישנה חשיבות ציבורית לכלול אותם במסגרת ההסכם הזה ולא לעשות הפליה. המדובר הוא ב-10-2 איש. גם אני ישבתי בבית-סוהר בפולניה ובאתי יותקמאוחר - איך אפשר שלא לכלול אנשים כאלה רק בגלל שבאו יותר מאוחר. לכן, דומני שעלינו לקיים דיון עם אלה הקובעים את החוק ולחכנים את השינויים האלה. (א. שפירא: זה איננו חוק, זוהי מסגרת וולונטארית). אלה הם כספים של הסוכנות המועברים בחסדר מיוחד לביטוח הלאומי. כך שגם הביטוח הלאומי איננו גורם כאן. הגורם היחיד הוא הסוכנות וכל זה נעשה כדי לקבל את הכספים האלה.

י. ארידור:

אני מצפה, כאשר באים לוועדה ואומרים שזה יגדיל את התקציב

צריכים להיות מצויידיים בנתונים בכמה זה יעלה, כי אחרת אין לדברים כיסוי ואינני מקבל אותם ברצינות.

(ב)

ידועה דעתו של גזבר הסוכנות המתמצא בענין לא פחות מהגב' שפירא, חרי חייתי רוצה לדעת האם מה שנאמר פה על-ידי הגב' שפירא בשם הסוכנות נאמר גם על דעתו של גזבר הסוכנות ובהתייעצות אתו והוא חסמין את הגב' שפירא לומר שהחסדר לא יכול אסירי ציון לפני קום המדינה והוא חיווה דעתו בענין זה, כי הוא מוסמך לכך יותר מאשר הגב' שפירא. לכן, אני חוזר ומציע לחזמין את גזבר הסוכנות לדיון

י. ארידור:
בנושא זח.

גם אני בדעה שאם לא נחיל את החסכם הזה על אלה שאינם נחנים מזכויות אחרות מוגבלות - אין לזה חשיבות, כי הוא איננו חל על הרבה אנשים וגם לא יעלה הרבה כסף, כי חסכם זה חל רק על אסיר ציון שנעשה נכה בחו"ל או בארץ, כי אם ישב אדם במאסר בארץ - האם בשביל זה הוא פסול. לפיכך אני אומר שזהו צעד פזיז ומעליב את הסוכנות ומן הראוי להזמין את גזבר הסוכנות שיציל את כבודה של הסוכנות.

ז. אמיר:

אני מכין שחסדר זה הוא בין שני מוסדות - הסוכנות והביטוח הלאומי. אינני יודע בכמה אנשים מדובר כאן. אבל אני חושב שאיננו יכולים לעבור לסדר-היום מבלי לתת דעתנו על אלה שנלחמו למען קום המדינה באיזה שהוא מקום. מדי פעם אומרים לנו שהמדובר הוא בתקציב גדול, לכן אינני יכול ליעץ לביטוח הלאומי ללכת לקודש הקודשים מבלי לשנודע ברורות שהמדובר הוא באסירי ציון לפני קום המדינה שעשו עבודה גדולה באירופה ובצפון אפריקה ונפצעו ועד היום חיים במדינת ישראל. אנחנו צריכים למצוא נוסחה מתאימה על-מנת שהם ייכנסו במסגרת חסכם זה. אני יודע שלפני 3-4 שנים דובר על 200 איש מצפון אפריקה. לכן, ועדת העבודה צריכה להמליץ היום על אסירי ציון מלפני קודם המדינה שייכללו במסגרת החסכם הזה. אם ישנה התנגדות לכך - נזמין את הנחלת הסוכנות. אבל אני בטוח שאין אף גוף ציבורי במדינה שיתנגד להחיל זכות זו על הלוחמים לפני קום המדינה.

אבל אינני מסכים שאנחנו באיזו שהיא צורה נפגע בפקידים של הסוכנות הבאים למסור דו"ח ולא תמיד יכולים להגיד לנו את כל הדברים. אבל קצת דרך-ארץ.

י. יודין:

אני אומר שזהו ענין ציבורי ומצפוני ממדרגה ראשונה. אבל אני מבקש לקבוע את מסגרת הבירור הזה, כי ישנם אסירי ציון בחו"ל שבזמן מחזמנים עלו ארצה וחוק השבות חל עליהם. אני מדבר כאן על אסירי ציון ממש שנאסרו בגולה לפני קום המדינה ולא הדיחה, חלמו על מדינת ישראל וחלכו לבחי-טוהר בארצות צפון אפריקה ורוסיה וגירוש לסיביר; יש ביניהם כאלה שנהרגו ויש כאלה שזכו לעלות ארצה - מובן מאליו שכאלה חס מעסים מאד, כי עברו שנים רבות ובחלקם נספו ובחלקם עלו לארץ. עתה חס יבואו לארץ עם גלי העליה, וישנם ביניהם כאלה שנאסרו מאז קום המדינה - הם יקבלו מקופת המדינה לפי החסכם בין הסוכנות והביטוח הלאומי וזה שנאסר בשנות 20-30 - איננו זכאי. אני חושב שזהו פגם מוסרי ממדרגה ראשונה. כאן צריכה להיות הגדרה ברורה וחדה-משמעית שהכוונה היא לאסיר ציון שעלה ארצה, ואני מציע לצרף לכאן גם את אלה שנאסרו לפני קום המדינה.

פ. ורסמן:

אני רוצה למחות על דברי חבר-הכנסת ארידור כנגד הגב' שפירא, גם על החוכן וגם על חסון. הוא איננו מבטא את דעת חברי הוועדה, ואפשר לצרף בקשה ודרישה בצורה פתוחה ולא בצורה מעליבה. היא מייצגת כאן את הסוכנות ויש לנהוג בכבוד בה ובאורחים הבאים להופיע בפני הוועדה. היא אינה חייבת להכיר את השמפרמנט של כל אחד ואני מתנצל בפניך. (י. יודין) גם אני מצטרף להתנצלות).

דעתי היא שאסור לחלק את אסירי ציון לכאלה שלחמו למען עלייתם לארץ לבין אלה שלחמו למען הקמת המדינה. אני בפירוש מדבר על אסירי ציון בחו"ל, כי לגבי אסירי ציון בארץ לא הסוכנות מטפלת בהם. אסירי ציון בארץ צריכים לפנות לממשלה ויקבלו את המגיע להם בתחום חוק גימלאות עובדי זמדינה, ובתחומים אחרים. אבל אני מדבר על אסירי ציון שלחמו וישבו במאסר בחו"ל, לוחמי כל המחנות, לפני קום המדינה - עליהם להנות מהסכם זה; ואולי זה ישמש תמריץ לרבים לעלות ארצה.

מ. ורטמן:

אינני חושב שקיימת כאן שאלה כספית, כי משלמים עבור אסירי ציון את כל ההוצאות. אבל אם אנחנו נזכה ויבואו לכאן כל אלה שיושבים בברית המועצות, או בארצות צפון אפריקה במאסר ולא תהיה להם כל אפשרות קיום אלא להנות מהסכסוך - אז זה יעלה כסף. לכן אני חושב שצריך לעשות את התיקון הזה.

יש לי הערה לגבי תחולת החוק - אין לי התנגדות שזה יחל מה-1.4.1973. אבל זה נגמר ב-31.3.1975. כי אם מגיע לאסיר ציון תגמולים הם מגיעים לו כלה זמן, אלא אם כן נסגור את המדינה. אחרת לא צריכה להיות כל הגבלה.

מ. גז:

אני מצטרפת לדברי חבר-הכנסת ורטמן ללא כל הגבלה.

א. שפירא:

נעשה סקר לגבי מספר האנשים העלולים להכלל במסגרת הסכסוך זה. אזי, בהתאם להגדרה ישנם ספקות אם לא ייכללו כאן גם נכי רדיפות הנאצים, כי הם עשויים להפוך לבן משפחה של הרוג מלכות. אנחנו חושבים שזה יקיף עוד 2000 איש בשעה שיש לנו תקציב ל-13,000 איש. דבר זה נותן תמונה על הבעיה התקציבית. אני מסכימה שאין זו שאלה תקציבית. אבל אחס תראו שעל-ידי השינויים בהסכסוך יש ביטוח רפואי שנעשה על דעת הסוכנות, וזה נמצא לפני, וזה חלק מהתשובה - ואם זהמלצה לא התקבל, ללא ספק צריך יהיה להגדיר את הנושא בצורה ברורה, כך שאסיר ציון לא מקבל לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, וכן הדבר לגבי לוחמים בצבא המחתרות. כלומר, יש לצמצם את האוכלוסיה לאנשים שאין להם גימלאות בכל דרך אחרת. (ח. זיידל: האם גם היום ישנם כאלה המקבלים יותר מאשר גימלה, או הם אינם יכולים לקבל יותר). אם ישנן הקצבות אחרות אינם מביאים בהשבון לצרכי ההכנסה ועל-ידי-זה אנחנו כופלים את הקיצבה.

אשר לגבי תחולת החוק - חוקפו עד מרץ 1975. לזה יש סיבה ברורה ונדון בזה כשנגיע למעוף.

ח'ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

אין ספק שאנחנו היום לא נוכל לקבל כל החלטת, כי ישנה הבעיה שביקשנו שיתנו עליה את הדעת, וגם היום היא התעוררה מהדש. לכן אנחנו חוזרים ומבקשים מהגב' שפירא שתביא את דעת ועדה העבודה של הכנסת לפני הנהלת הסוכנות ומבקשים מהם שיגבשו חוות דעת חיובית עם נתונים, במה דברים אמורים, מה מקיפה הקבוצה ומה היא לזקחת בחשבון? כי את אמרת שחלק גדול מהאנשים כבר נכללים בזכויות אחרות של המדינה. נוסף לכך, באחת הישיבות נדמין את הסוכנות בקשר לסקר בנקודה זו.

עתה אני מציעה שנעבור לגופו של ההסדר, ונשתדל לגמור היום.

י. בארי:

כדי לא לחלואת אתכם בדברים, אני אגע רק באותן הנקודות. שיש בחן שינוי נוסח וומחות.

(קוראת את החסכם סעיפי "הואיל ו...")

י. ארידור:

בסעיף "והואיל" השני במקום שכתוב: "או שהנפקר היה אסיר", חרי מבחינת התחביר העברי אינני מבין את המשמעות של הסיפא, או שיש לכתוב: "או שהאדם שנפטר היה אסיר ציון".

ח ח ל ט ה:

לקבל את הצעתו של חבר-חכנסת ארידור.

(קוראת "לפיכך" טעיפים 1,
2 ו-3).

י. בארי:

י. ארידור:

בסעיף 1 מדובר על הסכס; בסעיף 2 מדובר על הסדר ובסעיף 3 מדובר על הסדר והסכס. אני רוצה להבין, איפה יש הסדר ואיפה יש הסכס? למח אין הוצאות מינהליות לביצוע ההסדר? כי בסעיף 3(ב) של ההסדר מדובר על ועדת ערר - האם אין לה הוצאות מינהליות, מי משלם את ההוצאות של ועדת הערר. אזי, אם אנחנו אומרים בסעיף 3 של "לפיכך" "המוסד יגיש לסוכנות" תקציב למימון התגמולים לפי הסדר והוצאות מינהליות לביצוע ההסכס, פירוש הדבר שהמוסד אינו יכול לכלול הוצאות מינהליות לפי ההסדר; ואם גומרים לפי ההסדר זה איננו כולל את ההוצאות המינהליות של ההסכס.

י. בארי:

שני הדפים הראשונים הם החסכס בין הסוכנות לבין המוסד לביטוח לאומי, וכל הנוגע לאסיר ציון - זהו ההסדר.

מ. בוטון:

אפשר לחוסיף את המלים: "לביצוע הסדר והסכס זה".

א. שפירא:

אנחנו רוצים לתת תגמולים לאסירי ציון. עכשיו לתת תגמולים עולה כסף, כי ביצוע ההסכס הוא מתן התגמולים לאסירי ציון באמצעות המוסד לביטוח לאומי. לפי מה שכתוב כאן, אין ספק שההסדר מסדיר את שיפור התגמולים ויש תחזית כמה המוסד יצטרך לשלם וכמה יעלה ההסכס לפי סעיף 1. כך שהסעיף הזה ברור מאד ואין צורך לכתוב את הדברים.

ח ח ל ט ה:

לכתוב בטעיף 3 של "לפיכך": " . . . ולקצאת
המינהליות לביצוע הסדר והסכס זה".

י. בארי:

(קוראת טעיפים 4, 5, 6,
7-1).

שאלו כאן מדוע שלא נכתוב שתוקפו של החוק הוא עד 1976 הסיבה לכך היא שהסוכנות ביקשה שתוקפו של ההסדר יהיה לשנה אחת בלבד ואחר-כך הצעה היא שתהיה הפעלה אוטומאטית. כך שבאופן אוטומאטי יחדשו את ההסכס ב-31,3,75 וחוא ממשיך ומחדש המוסד מקבל את האמצעים לכך.

מ. ורטמן:

אני מכין שמבחינת הכסף זה בסדר וחוא מובטח. אני גם מקבל את הפרוצדורה שהחשכס הוא לשנה אחת, כי אם צד אחד רוצה להרע את התנאים - ישנה אפשרות לבקש לדון מחדש בתנאים, ובעיקר, כאשר אין למוסד הוצאות מינהליות, הרי תמיד אפשר לבקש דיון מחדש. אבל בדרך כלל, ישנה הארכה אוטומאטית.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

כל שינוי צריך לבוא לכאן.

ש. קפיטקובסקי:

זה מובן מאליו.

ל. דיציאן:

קראתי היטב את חסיפא של סעיף 7 ואינני רואה כאן דבר המחקבל על הדעת, כי תוקפו של הסכם זה הוא עד ל-31.3.1975, ואנחנו נמצאים כרגע בסוף ינואר, כלומר, תוקפו של ההסכם הוא לחודשיים. נוסף לכך, בעוד חודש צריך להודיע אם רוצים לבטל את ההסכם. נראה לי שזה בעצם חלם, כי אנחנו יושבים ודנים על ענין שבעוד 4 שבועות יפוג תוקפו. - זה איננו מחקבל על הדעת... (היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו: אנחנו איננו מקבלים את ההסכם כבר שנתיים).

ה. זינדל:

אני מציע שאנחנו נכניס שינוי בתאריך ונכתוב שתוקפו יהיה

עד 31.3.76

ז. אמיר:

אני מבין שלגבי תחילת תוקפו של ההסכם אין חילוקי דעות ונראה שתחילת מ-1.4.73, כלומר, ישלמו לאנשים ריטרואקטיבית.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

בוודאי.

א. שפירא:

אני אינני מסכימה שאנחנו נכתוב כאן 1976 למרות הפגם האסתטי שאנחנו מצויים בסוף חודש ינואר. אבל לסוכנות אסור לתקצב מעבר לשנת הכספים, כי הסוכנות אינה פוזיאה את כספיה היא אלא את כספי המגבית; וכידוע, כספי המגבית קשורים בהוראות חמורות של מס ההכנסה האמריקני. כך שהגוף המתקציב בארצ"ב שהוא ה-"יו. אי. אי.", "היוניטד ישראל אפיל" חייב שתחיה לו דיסקרציה מלאה לגבי הוצאות הכספים והסכומים שאישרו, כלומר, לגבי כל טכום שהיא מתקצבת לנו. לכן, אנחנו איננו יכולים לתקציב מעבר לשנת הכספים שלנו שהיא שנת הכספים שלהם. מאותה סיבה איננו חותמים על שום הוצאות מעבר לשנת הכספים וזו גם הסיבה שההסכם הזה הדר והלק נגמר באפריל אותה שנה. לכן אנחנו מכניסים בכל הסכם סעיף המשקף את המצב והנותן אפשרות של הארכה אוטומאטית המספק את האמריקנים. אבל יש תמיד זכות להודיע על אי-חידוש ההסכם. אבל איננו יכולים להכניס להסכם סעיף שתוקפו של ההסכם הוא לתמיד. מעולם לא הסכמנו לו כנים סעיף כזה.

ההסכם עם הביטוח הלאומי בנושא הגימלאות לקורבנות הנאצים כבר נמשך 10 שנים ועדיין כל פעם הוא מוארך לשנה נוספת, כי יש בעיה קשה עם המגבית ועם הביקורת ואנחנו חייבים למלא בדקדוק רב אחרי ההוראות.

י. בארי:

(קוראת את סעיף 1 של ההסדר).

מ. בוטון:

אני רוצה להעיר לדברי חבר-הכנסת דיציאן שעמד על כך שיש כאן פגם אסתטי, ובעיקר, כאשר הדבר יתפרסם בציבור לאחר 31.3.75. אבל אני רוצה לעמוד על כך שאם אדם היה במעצר, או בגירוש ולא היה משפט לגביו - מה גורלו של אדם כזה? אזי בהתאם לבקשתו של השר הלל שעמד על הנקודה הזו אמרנו שהכוונה היא שאדם נאסר או נעצר בגלל יהדותו בארץ אויב. אבל איננו יכולים לעמוד על הנקודה הזו בלבד וחרחנו את ההגדרה. עכשיו לבוא ולצמצם את ההגדרה הזו בשלב אחד ושני, כי לא יתכן שמי שהיה במעצר לא תחול עליו התקופה של 6 חודשים שהיה במעצר ועכשיו לבוא ולחכנים שינויים באחוזי הנכות - אנחנו לא נוכל לעשות זאת.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

אני מציעה שאנחנו לא נשנה ממה שהוסכם בנושא זה בוועדה עוד בכנסת הקודמת, אלא כאשר נדון מחדש על ההסכם ועכשיו נכניס

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:
את ה-10% ולא 50% ועי"כ נעשה צדק פחות או יותר לגבי העציר.
אשר ל-6 חודשים - אנחנו הצענו 3 חודשים לגבי העציר. אבל
כאשר קיבלנו את ה-10% נכות התפשרנו והסכמנו שזה יהיה 6 חודשים.
אם ישנם ספקות - אנחנו נדון על כל העניינים - דבר שאינני
מזיעה.

א. שפירא:

למען הפרוטוקול הייתי רוצה
לקרוא את החסכם האומר בערך
כך שאסיר ציון הוא זה שחל עליו חוק השבות, וזה שנאסר
מאז קום המדינה עקב פעילות ציונית בארץ בה פעילות ציונית
אטורח והואשם כאסיר ציון על-ידי הרשות. עכשיו, כאשר אנחנו
קוראים את ההגדרה של עציר ועד אשר הגענו להגדרה
הנוכחית, הרי כאן יש בעיה של אחוזי נכות ואני חושבת שצדק
הבר-הכנסת ארידור ביחס לגובה אחוזי הנכות. אבל אני רוצה שתבינו
מה קרה בינתיים: בהצעה הקודמת הקשר הסיבתי היה לה הפיפה
ליועדה הרפואית, והלכו כאן לפי ההנחיות של אסיר ועציר,
משום שלא הצענו לארגן את הוועדה הרפואית שקבעה את הקשר הסיבתי,
כי זוהי בעיה רפואית ומסובכת מאד. לכן רצינו להבטיח כיצד
לקבוע את גובה הנכות. אולם קרה מה שקרה ואין לנו כל דרך
לבדוק אם אכן אותה נכות נובעת באמת מאותו מאסר; והכוונה איננה
שהוא יוצא מהמאסר נכה לכל ימי חייו. אבל חורזנו את הנכות כן
שכאשר החבר שאין יכולים לבדוק את הקשר הסיבתי - זהו החבדל בין
החסכם הקודם לבין החסכם הזה והדבר הוא למגינת לבנו, ואנני זכולה
את זה בשמי ובשם משרד הקליטה; האם בעזרת התקופה הקודמת
ניתן היה לפתור את הדבר. אולם, כאן יש בעיה נפרדת ומוכרחים
להשאיר כמות שהוא, כי כל שינוי שמכניסים באינדוקציה מחמת
סיבתיות התקופה הקצרה, הרי היא יכולה להיות גם חצי שנה.
בקשה עלתה לארץ זו פעילות ציונית - כך זה
מופיע בכל ההגדרות המקובלות לגבי נכה; או שהייתי מביעה
ספקות רבים בגלל הסיבה שאפרתי.

להגיד

ג. ברנאי:

חנושא של בדיקת הקשר הסיבתי
על-ידי ועדה רפואית זו בעיה
שבמעט ואיננה ניתנה לבדיקה, כי באים לאחר 15-20 שנה לבדוק
היות את החוכחה - זה דבר קשה וזו גם הסיבה שהדבר הושמט.

אבל בכל זאת אנחנו רוצים
למצוא הגדרה לכל האוכלוסיה הזו, אגב, אנחנו בהצעה החדשה
התכוונו אליהם.

הענין של 7 ימים הושמט, עכשיו
לבוא ולחוסף את זה - זה מיותר. (י. בארי: הענין לא
הושמט, חוץ מסיבות מיוחדות).

ה. שמעוני:

לי מפריע הענין של חוסר הגדרה
מתאימה לגבי עליה לארץ,
כי אז כל אדם שרוצה לעלות לארץ יהיה בבחינת עציר. כן אני
חושב שצריך להגדיר את המונח ארץ אויב. אם דברים אלה יהיו
ברורים, כי אז צריך להשאיר הגדרה רחבה מאד מפני שאם לא
נגדיר את הדברים אזי כל מי שישב יומיים בבית-הסוהר ייחפץ
לעזיב ציון ועל-ידי-כך אנחנו מרוקנים את החסכם מתוכו, למשל,
רוטיה היא ארץ אויב? ושם האנשים יכולים להעזר לשבועיים
ולחשב כעצירי ציון? (א. שפירא: לא). (היו"ר - ש.
ארבל-אלמוזלינו: רוטיה איננה ארץ אויב). בשבילך אני
רוצה לדעת האם ישנה הגדרה למונח ארץ אויב, ואם זהו ענין
פובליקטיבי אני רוצה הבהרה, כי ברגע שתהיה הגדרה ברורה
אזע אם להחייב את המושג הזה.

ו. ארידור:

אני רואה את המועד כמוצדק
וכן לגבי חריטרוואקטיביות. כן
אני רוצה להדגיש עוד מספר נקודות: (א) אין שום הצדקה לצמצם
את ההגדרה של ארץ אויב לגבי עציר, כלומר בהבדל בין מאסר

י. ארידור:

למעצר. ארץ אויב - זהו מושג משפטי וחכוונה לארץ הנמצאת במצב מלחמה. כתוצאה מכך, אם רוסיה אינה מוגדרת באופן סכני כארץ אויב - אין צורך להשתמש בהגדרה של ארץ אויב. כיוון שאז אנחנו מצמצמים את ההגדרה. למשל, טונים בזמן השלטון הצרפתי לא היתה ארץ אויב, גם לא אלג'יר ומרוקו. לכן, אני מציע להשתמש בהגדרה הנזכרת בסעיף משנה 1: "באשמת פעילות ציונית בארצות, בהן פעילות זו אסורה" - אז זה חל גם על טונים בזמן השלטון הצרפתי וגם על רוסיה. (ר. אור: אבל לא זו חכוונה). מכל מקום, יש לבטל את ההגדרה של ארץ אויב ולהרחיב את ההגדרה לא רק לגבי "פעילות ציונית", אלא עקב פעילות אנטי-ציונית של אותה ארץ, כדי שיהודי שסבל בגלל יהדותו ועלה לישראל, ויהיה לנכח שתגמולים אלה יינתנו לו כסכום מינימאלי, כי המדובר הוא לא באנשים עשירים, אלא באנשים שאין להם כדי מחייתם. כלומר, בטן-חבל, אני רוצה שיוסיפו כאן את המלה "למחייתם".

נוסף לכן, אני מתפלא מאד שבאים ואומרים שרוצים להרחיב את הזכויות ובעצם מצמצמים אותן על-ידי-כך שאומרים 50% נכות עקב ביטול הקשר הסיבתי. בהגדרה "נכות" נאמר שהכוונה לאיבוד הכושר לפעול - כאן לא קובעת הקופת המאסר או המעצר וזה לא כל-כך ענין של ביטול הקשר הסיבתי, כי ישנה הבחנה בחוק הביטוח הלאומי שכאשר הדבר ארע תוך כדי עבודה - זוהי ההנחה שהדבר קרה תוך כדי עבודה ואין שם כל קשר סיבתי. לכן, אני מציע לחזור לענין של 10%, ואם מישהו, בזמן המאסר או המעצר סבל מנכות שלא היתה לו קודם והיא עולה על 10%, כי מההגדרה נובע שהנכות לא היתה לו קודם. כלומר, יש להוסיף את המלים "שלא היתה לו קודם" - לפחות מזה תדעו אם היתה לו נכות או לא.

י. יודין:

אני נאלץ להעיר עוד: אם כל הדיון בהסדר זה החקיים כבר, אינני יכול לקבל את המעמק של הדיון הזה מפני שאני חושב שהרחבת ההגדרות מדוקנת את החוק ממשמעותו. לדעתי, ההסדר הזה פתכוון לפעילות ציונית כפי שזה מופיע בסעיף 2 מפני שאת ענין הרדיפות והקופות המעצר בשביל יהדותו אפשר להרחיב בלי גמל ולהביא לידי כך שלא תהיה כל אפשרות לעמוד בהתחייבויות. אני מסכים שבשטח התמיכות זה יהיה דיטרואקטיבי. אבל בכל גל של עליה היו אנשים שישבו במאסר או מעצר ואחר-כך עלו לארץ - החוק הזה אינו מקנה להם כל זכות, כי הם לא היו פעילים ציוניים. אבל ממשלת ישראל והסוכנות היהודית הייבנים לעזור להם מתוך מדיניות של קליטת עליה. אבל הסדר מיוחד זה לגבי אלה שאין להם פרנסה ונאסרו או נעצרו; ואז אני מוכן להתפשר עם חבר-הכנסת ארידור, כי אין בזה הבדל משמעותי ולכתוב "עקב פעילות ציונית".

ז. אמיר:

אני מבין שחברי הוועדה רוצים להחליף את כל העם היהודי ולעשותו אסיר ציון. אי-אפשר להפוך את מדינת ישראל למאגר של כל הבעיות האלה; ואם יש בעיות של נכות וסעד - המדינה מספלת בזמן. אבל אם מכניסים את המושג של "עקב פעילות ציונית" יכול להיות גם המושג של "עקב האיבה" בין אותה ארץ לבין ישראל - כאן אנחנו עלולים להחטיא את המטרה.

לא מזמן הוזמנתי לצרפת לסיידרה הרצאות ואז קרה מקרה שבידיונים התנפלו על חנות של אשה יהודייה והפכו אותה לנכה - אני חושב שאיננו צריכים להכיר במקרה כזה; או יכולים להיות פעילים בליגה להגנת היהודים בארץ" ב. הם יכולים לקיים הפגנה ולהפצע - האם אנחנו צריכים להכיר בהם? לא! אנחנו יודעים מהי ארץ אויב. כל המדינות הסובבות אותנו, כל ארצות ערב שאינן מכירות במדינת ישראל. אבל אי-אפשר להפוך כל ארץ לארץ אויב, כי אסור לנו להפוך את מדינת ישראל למאגר כזה.

בסעיף 2 המוגדר יפה צריך לשנות את גובה האחוזים.

ה. זיידל:

לא אצטרף כאן למקחלה, ובעיקר,
לא לגבי הענין של 6 חודשים,
כי נניח, שאוסרים מישהו ברוסיה כל 3-4 חודשים, כלומר, הוא
לא ישב רצוף 6 חודשים. אבל כל פעם אוסרים אותו למספר חודשים.
לא נאמר כאן בשום מקום על חרצופות במאסר, כי מאסר כזה
יכול להמשך גם 10 שנים. זוהי שיטה המקובלת בארצות מסויימות, וגם
בארצות ערב.

י. בארי:

הערתי הראשונה היא: בחסדר
כזה שקיבל את אישורה של
ועדת העבודה, חרי סעיפים ב' ו-ג', פרט להבדל שנכנס היום.
סעיף א(2) אף הוא זהה להצעה הקודמת, פרט לזה שהכנסנו להצעה
הנוכחית 50% ולא 10% שהיו בהצעה הקודמת. אני הייתי באותה
ועדה שהכינה את החומר והתנגדנו ל-10%, ויש לזכור שאיננו
יכולים לחזור ל-10% ואנמק מדוע; על-ידי-כך שביטלנו את הקשר
הסיבתי דיברתי עם הרופאים של המוסד ושאלתי למשמעות של הדבר,
אמרו לי למשל: מחלה שנקראת טרשת העורקים, זוהי מחלת לב, אשר
לדעת המומחים הגדולים ביותר בענין זה שהתיעצו גם עם מכוון
הלב, וחם אמרו שמחלה זו קיימת אפילו אצל ילדים. כאשר היא
מתחילה להתפשט, היא יכולה אפילו להרוג. אזי, אם היום יקבל
האיש התקפת לב תגיד שזה כתוצאה מאותו ענין של מאסר או מעצר?
וכאשר אתה צריך לבוא ולקבוע את אחוז הנכות יהיה קשה לעשות
זאת, כי המחלה קיימת בכל אדם. היא אמנם יכולה לגרום להחרפת
המצב, כי היא מתפשטת בשלבים הקשורים בתורשה והתפתחות. אפילו
ילד בין 5,8 שנה מתחיל כבר לפתח את הסימפטומים. אני עבדתי
עם צוות רופאים שמתמחים בתנאי מאסר בחו"ל ואני מביאה בפני הוועדה
את דעתם שישנם 70% מכלל האנשים שיש להם נכות לב. אזי, לו
יכולתי להגיד מה היו תנאי המאסר הספציפיים היו הרופאים יכולים
להגיד מה שייך למחלה הטבעית ומה לתנאי המאסר. לכן, לו היו
משאירים לתנאי המאסר 20%-30% - מבחינתנו זה היה מספיק, כי
איש כזה היום יהיה נכה של 70%; ואז התגמולים יהיו פי 3.
נקודה זו עמדה לפנינו סביב השאלה של אחוזי הנכות. אני מזכירה
שאוילי 50% אחוזי נכות יש כאלה הרואים אותם כיותר מדי.
אבל סביר שאדם שישב במעצר 7 ימים, כי יד אפשר לשבור גם
ביום אחד. אבל בניגוד לדעתם של שותפי, אני מוכנה להוריד
את אחוזי הנכות ל-20%-30%, כי לא יתכן שאדם אמנם חולה לב,
אבל בשביל יום אחד במעצר הוא יקבל 70% נכות.

לעומת זאת, הפגמים האחרים
שהם לא מחלות לב - אי-אפשר כאן לקפוץ לתגמולים כאלה על ימים
ספורים שישבו במעצר. לכן, אני חוזרת וטוענת זה יהיה 50%,
כי כבר מגדילים את התגמולים פי 3.

נקודה נוספת היא לגבי ההבדל
בתגמולים בין אסיר לעציר הוא כמו בין מי שאינו קשיש ואינו
נכה והוא עשוי להיות נתמך. אזי, הוא איננו נכה מתקופת מעצרו,
למרות שהיה אסיר ציון, חרי אין סיבה שנכותו תהיה מועדפת.
אם יש היום כאלה הנתמכים על-ידי גורמים אחרים, חרי תפקידנו
לשפל באלה שבגלל תנאי המעצר הם זכאים להסדרים לצורך זה. ההבדל
היחיד כאן - אם בכלל הוא יקבל זכויות - זה ההבדל בין
אסיר לעציר, כי אי-אפשר לפתוח את כל המערכת לחלוטין. למאסר
אין שום השפעה על אפשרויות ההכלנסה - זה דבר פנימי שלו.
למה צריך לשלול, ולפעמים קשה להוכיח את הדבר אם הוא נקרא
נכה או איננו נכה - הוא ייכנס למסגרת שלנו. לכן, לא צריך
לכתוב 50%, אני חושבת שזה מוגזם. אבל אי-אפשר לרדת מ-30%.
הוועדה ביטלה את הקשר הסיבתי וזה מגדיל את התגמולים פי 3 ואני
שוב מבקשת שלא לרדת מ-30%. (י. ארידור: מדוע את עושה את
ההבחנה בין אסיר ציון לעציר, מה משנים הקריטריונים?) כי
עציר יכול להיות בברית המועצות ובארצות אחרות, כלומר, באשמה
ציונית. נוסף לכן, אני מקבלת את ההגדרה של חבר-הכנסת זיידל.
אבל פה נשאיר את זה כך.

א. מויאל:

מתקבל על הדעת שיש הבדל
בין אסיר לעציר. אבל ההגדרה:
מי שנעצר בארץ אויב - דבר זה קשה להגדיר וקשה לכתוב, ובעיקר,

א. מריאל:

צריך לדעת את יכולת האינטרפרטאציה של חמושג "ארץ אויב" של
חמבצעים, כי אין גם קריטריונים לכך. גם חמלחמח האחרונה
להמנו בכמה מדינות ומדינות אחרות שלחו עזרה סמויה, וחכוננה היא
לא רק לעיראק, סוריה ומצרים, אלא גם למדינות אחרות שיכולות
להכנס למסגרת זו, או אם אדם ייעצר לשבוע ימים, למשל, ויספוג
מכות - האנשים המטפלים בנושא זה יבחנו את העניין.

עכשיו, כאשר אנחנו דנים
בהסכם זה איננו צריכים ליצור מערכת מסולפת ולהתייחס לדברים
באיפוק. קיימים 4 סוגים, ואם את מסכימה ל-30%, זה בטור
ולא צריך לרדת יותר מדי.

חיו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

אני מציעה שאת הניסוח של
חמונה ארץ אויב תשאירו
כמות שהוא. אשר ל-50% - אני מציעה שזה יהיה 25% וזה עונה
על כל הדברים, כי אני מבינה לגבי זה שישב במעצר 6 חודשים
המצטרפים לזכותו משום שבזמנו הצענו רק 3 חודשים, בכל זאת
אדם שישב 3 חודשים ונשפט שונה מאדם שישב 6 חודשים, כי תקופת
המעבר הן קשות יותר, מפני שכאשר אדם נשפט יש לספק את צרכיו.
אנחנו זוכרים מעצרים שלא היו לעצורים כל תנאים והם אינם ממלאים
אחרי האמנה להגנת האסירים. . (ר. אור: חכנסנו כאן 6 חודשים
לפי פשרה עם הוועדה). הוויכוח היה לגבי 3 חודשים ואז אמרנו
4 חודשים. . (ר. אור: אף לא נשארים 25% נכות).

ג. בארי:

אשר לאחוזים - אנחנו
חחיעצנו עם רופאי המוסד
ועברנו על כל המבחנים הרפואיים, ואם אנחנו נשאיר 25%
אנחנו נותנים אפשרות לקבל תגמולים בעד החפרעה הקלה ביותר
בתנועת היד, כי אלה נכללים ב-25%. לכן, אני מציעה שנשאיר 30%
כי מי איננו טובל מכאבים ביד או כרגל. אבל אם אנחנו אומרים
שזה יהיה 30% זה יכול להיות באמת מחקופה חמעצר. החצעה האומרת
שזה יהיה 50% נכות היא רחבה וחוגשה בניגוד לדעתי.

ד. יודין:

אני בעד 50%.

ח צ ב ע ח

בעד 25% נכות - חרוב.
בעד 30% נכות - .1

ח ח ל ט ח

לקבוע את אחוז הנכות ל-25% בסעיף 1(א)(2).

ה. ארידר:

אני מציע להוריד את
תקופת חמעצר ל-3 חודשים.

א. שפירא:

אנחנו מרחיבים את היריכה
חרחבה כל-כך. האמת היא
שחיוס קשה לכרוק את הקשר הסיבתי. אבל זוהי חרחבה גדולה. אני
מבינה שחצעה לגבי אחוזי הנכות נבדקה על-ידי המוסד לביטוח
לאומי. אבל לגבי ח-3 חודשים - אינני יכולה לעשות דבר נגד
הוועדה והתקופות צריכות להצטבר.

ח צ ב ע ח

בעד 6 חודשים - 6
בעד 3 חודשים - .2

ח ה ל ט ח:

לכתוב בסעיף 1(א) (2) "3 חודשים".

י. בארי:

(קודמת את סעיף 1(ב) (ג)).
שני הדברים האלה לא נכללו
בחסר הקודם בגדר של הגדרות, ולמעשה, היו כאן מחשבות אחרות.
אולם, כדי לעשות את החסר בצורה יותר ברורה, הוצאנו משם את
הסעיפים שהיו מקובלים על דעת הוועדה בעבר.

ג. ברנאי:

אשר לגבי הסעיפים הבאים
של החגדרות - השינויים אינם
מהותיים, אלא שינויים בעריכה לצרכי נוחיות בעבודה, ואם הוכנסו
שינויים, חרי הם כאלה שדיברנו עליהם עד כה.

י. ארידור:

אינני מבין את ההגדרה של
סעיף (ג) האומר "אסיר ציון
שנפטר במאסר" חלק על מי שנפטר במאסר. יש כאן ערבוביה של
שני מושגים מפני שבתחילה נאמר "מי שנפטר" ואחר-כך נאמר "אסיר
ציון שנפטר במאסר", כולל את המעצר "ואשר על-ידי הרשות", זה
בסעיף (2), חרי אין צורך להוסיף בסוף הסעיף "כעציר ציון".

ג. ברנאי:

אנחנו מבחינים בין החגדרה
לבין התגמולים. אזי, החכרה
באיש יכולה להיות כעציר ציון כאסיר ציון. אבל בתגמולים אין
הבדל.

ח"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

אנחנו פה אומרים שהחגדרה
של "אסיר ציון" כוללת את
הסעיף להשתמש ב"אסיר ציון"
כדי להזכיר גם "עציר ציון".

א. שפירא:

הזערה היא מוצדקת מבחינת
ה"לחלן", כלומר, הרשות
חיתן אישור לעציר ציון והתגמולים יהיו לגבי שני הסוגים כאחד.
לכן, הייתי מכניסה את המשפט "לחלן - אסיר ציון הנמצא במאסר"
בסוף הסעיף.

י. ארידור:

אם נשים את המשפט המתחיל ב"לחלן"
בסוף הסעיף וזה יכלול את כל
בני משפחתו של האזרח הישראלי - אני מקבל זאת.

ח ה ל ט ח:

לקבל את הצעת הגב' א. שפירא בסעיפים 1(א) (1) (2)
הכוללים את שני המושגים של אסיר ועציר כאחד.

י. ארידור:

אותו הדבר לגבי סעיף 1(ב)
המדבר על העלמותו של אסיר
ציון עקב יחסי האיבה השורדים בין אותה
עד עכשיו הייתה אסורה פעילות ציונית ועכשיו מדברים כבר על יחסי
איבה. לא הייתי רוצה להשתמש במושגים אלה, כי אין הוכחה שהעלמות
בארץ אויב היא תוצאה של יחסי איבה - אינני מבין מה זה בא
להוסיף.

ג. ברנאי:

ישנן 4-5 משפחות שנכלמו בדרכן
ארצה עקב יחדותן ועקב האיבה
ורצינו לכלול אותן.

ח ח ל ט ח:

להעביר את המשפט המתחיל ב"לחלן" לסף הסעיף גם בסעיפים 1(ב) ו-1(ג).

י. בארי:

(קוראת את ההגדרה של "חרוג מלכות") - אין שינוי.

(קוראת את ההגדרה של "גכוח").
לאור הקשר הסיבתי הבהרנו שלמעשה הדבר מוגדר לפי חוק נכי המלחמה בנאצים, כי יש לפעמים התך מסויים בפנים שהוא מום מכער.

י. ארידור:

כאן כתוב שאפשר להביא בחשבון מום מכער. אני חושב שצריך לכתוב: "יש להביא בחשבון מום מכער", כי כאן יכולה להיות חמורה במצב.

ח ח ל ט ח:

לקבל את הצעת חבר-הכנסת ארידור

י. בארי:

(קוראת את ההגדרה "נכה").
אין שינוי והדבר בדור, כי החל מהעמוד הראשון, מאותו רגע שהחלטנו על כך, הרי זה הל גם לגבי הגדרה, כלומר, אסיר ועציר.

(קוראת את ההגדרה "קשיש") - אין שינוי.

(קוראת את ההגדרה "שכר קובע") -

כאן כשינוי שינוי והעלינו ל-80%.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

לא מזמן תיקנו את חוק נכי רדיפות הנאצים, ואנחנו ככשיר נשווה את הדרגה. שם הכנסנו דרגה י'.

ג. ברנאי:

השכר הקובע הוא אחד המבנים המוסמכים לפרנסה, או להעדר פרנסה. בחסכם הקודם שאושר על-ידי הוועדה זה היה 68% בדרגה ח' ויחד זה הגיע עד ל-75%. עכשיו אנחנו הגדלנו ל-80%. (ר. אור: אין משלמים היום לפי דרגה ח').

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

כאשר אומרים השכר הקובע למה הכוונה, האם הכוונה לזה שהוא מהוסר פרנסה, האם הוא נזקק, מהו השכר הקובע? האם זה לצורך הישוב התגמולים? אני הייתי מבקשת שניקה את השכר הקובע עם ילד ונעמיד על 86% מסך-הכל המשכורת של דרגה י' של הדירוג האחרון, וזה בהתאם לחוק הרדיפות של הנאצים.

א. מויאל:

המדובר הוא בהגדרת השכר הקובע, האם זה לפי התקשי"ר, האם זה

עם ותק ותוספת אישית?

י. בארי:

דרגות חוק רדיפות הנאצים הן נמוכות יותר ואנחנו כאן הגדלנו פי 3 והעמדנו את השכר הקובע על 80% ודרגה ח', כי מח היה יוצא? 80% מדרגה ח' הן 954 לירות היום - זהו התגמול לפני החישוב. אזי, השכר הזה ניתן בלי חישוב, ובלי התחשבות בהברים אחרים,

י. בארי:
ומבלי לחשוב אם העובד עובד או לא, כי לא יכולתי לומר שאנחנו
נוחנים 123% - זהו המבחן הגבוה ולא מדברים על אדם שהי רק
ממשכורת זו. לכן, 80% זהו המכסימום 954 לירות שהם 100%,
ו-100% מקבלים תוספת של 20% נוספים.

אני הייתי מציע כאן הצמד
לדרגה עובדי המדינה.

ח. זיידל:

י. בארי:
ניסיתי לבדוק אם אפשר לעשות
כאן כפיפות אחרת ומתברר
שהם מחשבים לפי טבלאות של שכר מינימום וזוהמוטד לביטוח לאומי
מציע את השינוי שחבר-הכנסת זיידל מציע. מתברר שהחסכם החדש
שהוא כל-כך משמעותי עשויים לדרוש בו כמה שינויים וכבר דיברו אתי
כמה גורמים. אולם, מאחר ורציתי בהפעלתו המהירה של הסדר זה
עשיתי את השיפור הזה. לכן, אני מציעה שנקבל אותו ולקראת
השנה הבאה אפשר יהיה לדרוש שינויים בחסכם.

אנחנו נבחן אם האיש משתכר
עד לגבול מסויים - הוא נצרך.

א. שפירא:

ש. קפיטקובסקי:
מתי אנחנו נזקקים להגדרה של
"השכר הקובע", לחישוב
התגמול הרגיל לנכים שאינם מחוסרי פרנסה ואינם נצדכים. זאת
אומרת שהשכר הקובע הוא הבסיס לחישוב, וזה גם לפי סעיף 9.
מכאן, שאם יש לו 10% נכות הוא מקבל 954 לירות שהם 10%. זה
משמש בסיס לענין התגמול בקשר למקורות הפרנסה, כי אפשר
שהתגמול מבוסס על דרגה אחרת. בסעיף 9(ג) אין מדברים על
השכר הקובע שהוא הבסיס לחישוב התגמול על-פי אחוזי הנכות, כי אם
יש 100% נכות - הוא יקבל את מלוא השכר. מה שקובע הוא
שישלמו את השכר הקובע לכל אדם בהתאם לדרגת נכותו. לכן, יש
חשיבות לא של השכר הקובע, אלא מה השכר שלפיו צריך לחשב את
התגמול שהנכה יקבל.

ח. זיידל:
האם קיימת אפשרות שתהיה
אחידות לגבי השיטה בחישוב
השכר הקובע, נניח, שנקבע את הדברים בהתאם לשכר הממוצע במסק,
ולפי זה נפעל לאורך כל החזית? כי במקום אחד ישנה דרגה ה',
ובמקום אחר דרגה ט, או י'. לא יתכן שבהסכם אחד יהיו כמה
קריטריונים, אלא יש לקבוע קריטריון אחד, אז זה גם ילך יותר מהר
ואפשר יהיה להתפשר על הסכומים.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:
איננו מדברים על השכר
הממוצע במסק, אלא נהיה
צמודים לדרגה הקיימת בחוק נכי המלחמה בנאצים.

ח ח ל ט ח:

לקבל את הצעת היושבת-ראש לגבי הצמידות לחוק
נכי המלחמה בנאצים.

ש. קפיטקובסקי:
(קורא את ההגדרה של "הדרגה
הקובעת"). במקום להשתמש
בשכר הקובע לענין החישוב, הרי המסגרת השנייה יכולה להיות הדרגה
הקובעת. בעצם, השכר הקובע הוא שונה במסגרת הדרגה הקובעת, כי
הדרגה הקובעת מאפשרת גם מתן המשכורת במלואה ובשכר קובע - רק
80% מדרגה ה'. לכן, לענין חישוב התגמולים לנכים יש להעמיד
על 100% מחוק נכי המלחמה בנאצים - השינוי אינו גדול.

ה. זרידה:

יש כבר הצעה לחשוות את החוק
רדיפות הנאצים לחוק נכי
ואולי כדאי היה להכות ולבדוק
המלחמה בנאצים, אם כי לא בכל;
אחר-כך את הצעה.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

התגמולים הם לפי חוק נכי
המלחמה בנאצים. אבל אנחנו
נשאיר ענין זה פתוח.

א. שפירא:

אנחנו בהחלט יותר קרובים לחוק
הרדיפות בנאצים.

י. בארי:

אנחנו נבדוק את הדבר ונביא
לכם אותו בשבוע הבא.
(קוראת את ההגדרה "הכנסה
אחרת").

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

אנחנו מחקנו את המלים "בן
הזוג" במקומות אחרים ואנחנו
מוחקים גם כאן.

מ. בוטון:

יש ערעור מצד המוסד לביטוח
לאומי, כי איננו רוצים שענין
ההכנסה של בן-הזוג יימחק בקשר לחוק הביטוח הלאומי.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

היחה הצעת תיקון לחוק וחביאו
את הניסוח לוועדה על-מנת להקטין
את התגמול של מחוסר פרנסה בגלל
שישנה הכנסה של בן-הזוג.
אנחנו מחקנו סעיף זה בפירוט.
הם הוכיחו שבפרקטיקה אין נחמים
כך, ולשם כך הם הכניסו את בן-הזוג
ואנחנו התנגדנו. אם לא
לקחנו את זה שם, לא ניקח את זה
גם כאן. אנחנו יודעים שהוויכוח
הוא רק לגבי מקורות הפרנסה.

י. בארי:

ממש לא יכולים לעשות דבר כזה,
כי אם אחד מבני הזוג הוא רופא
והכנסתו היא 5000 לירות להודש
בן הזוג צריך לקבל 123% של
נצרך?

ה. אור:

אם בן-הזוג מרוויח 5000 לירות
הוא איננו מחוסר פרנסה, וזה
מאד שונה; נוסף לכך, יש חסכם
של הסדר הנכסים.

י. בארי:

מה יהיה הסדר לגבי עקרת-בית
שבדרך כלל לא חשבה לצאת לעבודה
וזוה 15-20 שנה היא בארץ ואינה
עובדת, כי לא כל עקרת-בית רוצה
לצאת לעבודה. עכשיו היא תהיה
זכאית לקבל את התגמולים, כי
זמדובר הוא במחוסר פרנסה.
לרבות בן-הזוג ופ' אנחנו בגוף
לאבסורד, כי אם זורשות תכיר
בהן כאסירות מחוסרות פרנסה
הן תכללנה במטרת הזו של מחוסרת פרנסה.

א. שפירא:

יש לזכור שאנחנו מדברים במסגרת
וולונטארית ובדברים שחם מעל,
מעבר ומחוק.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינג:

כמה עקרות-בית ישנן שיסבו במאסר. יש לזכור שגם מטגרת וולונטארית מתבססת על דברים קיימים ואי-אפשר עכשיו לבוא ולהקנות זכויות יותר גדועות מאלה שחלטנו עליהן. תבדוק את הדברים. הסעיף יהיה בלי המלים "בן הזוג" ואני שומרת לך את הזכות לערער.

י. בארי:

(קוראת את ההגדרה "מחוסר פרנסה").

ג. ברנאי:

כאן הכוונה היתה לגבי רמה מסויימת ומי שמדוניה פחות ממנה - תושלם הכנסתו עד לאותו גובה. הסכום הזה מורכב משכר התגמולים שניתן כשכר למחוסר פרנסה.

הסכום הראשון של שכר התגמולים הוא מחצית השכר הקובע וזה המבחן: אם השכר הקובע מגיע ל-1200 לירות השכר יהיה 700 לירות. אם אין לו את זה - אנחנו משלימים עד לגבול הזה; והתנאי השני הוא שאם הוא מסוגל לעבוד ועושה כל מה שביכולתו כדי לצאת לעבוד - זהו השכר של הדברים האלה.

י. בארי:

אז הוא מקבל את התגמול עבור הרגל הנכה. אבל לא תגמול של

מחוסר פרנסה.

(קוראת את ההגדרה של "נצרך").

ג. ברנאי:

כאן ישנם מספר הבדלים קטנים לעומת ההצעה הקודמת שאושרה על-ידי הוועדה, כי הכוונה היתה להבחיר את ההגדרה של "הנצרך", מאחר והנצרך זכאי לתגמול של 123% של נצרך שהם 1600 לירות לחודש. אזי, אנחנו רוצים לתת אך ורק לאלה שאינם מסוגלים להשתקם אי-פעם וחכנסתם נמוכה מאותו מינימום של השכר הממוצע במשק. הכוונה לאותו סוג אנשים הרחוקים למיטה.

י. בארי:

אנחנו כאן חשבנו את המצב, כי ה-123% של י' זה כמו דרגה

י"ד.

א. שפירא:

אנחנו לקחנו את ההכנסה מחוק השיקום. אבל כולנו נבדוק את

העניין.

ד. אור:

מחוסר פרנסה הכוונה למחוסר פרנסה באופן זמני.

י. בארי:

אם את חולכת לתוק רציפות הנאצים וזוק נכח המלחמה בנאצים, חרי כאן נעשה קשר סיבתי - אצלך זה 100%, ו-100% אלה אומרים שכל אדם נכה שמופיע אצלנו יקבל משכורת פי 3, כי אצלנו זה בלי אותם התגמולים.